

BEETSTERZWAAG - Dichtbij de golfbaan waar de wereld voor haar veranderde, gezeten in een prettige fauteuil van hotel Lauswolt, geeft Marjan de Boer (1961) een inkijkje in haar leven. Vanwege de Friese nuchterheid zou dat afgedaan kunnen worden met een eenvoudig: 'je bent wie je bent'. Maar voor de geboren Drachtster zou het motto beter: 'je bent wie je wilt zijn' kunnen luiden.

De eerste Nederlandse golfpro die speelde op de European Ladies Tour. In een tijd dat de faciliteiten voor de overstap van amateur naar professional, zeker voor vrouwen, ontbraken. Later, als bestuurslid van de PGA Holland, initiatiefneemster van de Eschauzier Cup. Met in haar achterhoofd dat voor een voortdurende verbetering van de kwaliteit van het topgolf in Nederland, het vrouwengolf, positieve impulsen nodig zijn. De laatste jaren legt Marjan de Boer zich vooral toe op het schilderen. En gebruikmakend van een van de oudste schildertechnieken die de wereld kent, tempera, legt ze de lat weer hoog. Marjan de Boer, een opmerkelijke vrouw, die rond haar 18e de hockeystick verruilde voor een golfclub en haar eigen weg ging.

Hoe kwam je eigenlijk met golf aanraking, is dan een logische vraag. *“Mijn vader deed zo begin jaren zeventig helemaal niets meer aan sport, terwijl mijn moeder vond dat hij een bezigheid moest hebben. Via een kennis kwam hij hier op Lauswolt terecht. Dan ging ik, samen met de hond, in die tijd wel eens met hem mee een beetje ballen zoeken in het bos. Ik weet nog goed dat mijn vader ballen stond te slaan die alleen maar over het gras gingen en dat ik opmerkte dat het toch wel de bedoeling was dat die ballen door de lucht moesten gaan. Mijn vader daagde me uit om het dan ook maar eens te proberen. Ik pakte zijn stok en sloeg, als met een hockeystick natuurlijk, maar die bal vloog wel gelijk door de lucht. Volgens mijn vader was dat puur geluk. Dus sloeg ik nog een keer en weer mooi door de lucht. Waarop mijn vader zei: jij mag helemaal nog niet spelen, want jij bent nog geen lid.”*

De Boer moet lachen als ze deze woorden van haar vader uitspreekt. Als meisje van 12,13 was het haar toch maar gelukt en, gezien zijn reactie, voelde haar vader zich toch wel enigszins

geblameerd.

Maar Marjan de Boer ging daarna niet gelijk golfen. Hoe kwam het dat het nog enige jaren duurde? *“Ik hockeyde in de meisjes A1 en mocht vaak meedoen met Dames 1. Op dat moment stond ik op het punt om naar Amsterdam te vertrekken vanwege de opleiding Mensendieck die ik daar ging doen en realiseerde me dat hockeyen in Amsterdam betekende dat ik in een 5e of 6e elftal terecht zou komen. Dat was niet aan mij besteed, dat wilde ik eigenlijk niet. Wellicht was ik ook wel toe aan een individuele sport, want ik besepte mij dat ik vaak dingen zag of wilde waar mijn teamgenoten niet warm voor liepen. Ik was best heel fanatiek en het golfen kon ik doen wanneer ik dat wilde en ook met de intensiteit die ik wilde. Mijn ouders zagen dat helemaal niet zo zitten, want die zagen de bui al hangen. Hun dochter eindeloos op de golfbaan en nergens meer interesse in dan het golfen.”*

Als een van de weinige meisjes die nationaal speelden en een handicap, die al snel heel laag lag, viel ze op en kreeg ze een uitnodiging voor de nationale selectie. Het Open Franse Meisjes uit 1981 was haar eerste internationale toernooi uit een lange reeks die nog zouden volgen. De Boer vond het prachtig om in de entourage van het internationaal golf te spelen, maar wilde meer dan enkel meedoen. Zo speelde Nederland altijd in de tweede flight. Het korte spel en het putten was niet goed genoeg. Marjan de Boer vertelt, nog steeds met een zekere verbijstering, over haar ervaring tijdens een landenkampioenschap in Noorwegen. Ging de ploeg met een boot de fjorden bekijken. Volgens De Boer natuurlijk wel heel leuk om te doen, maar een Europees kampioenschap is nu eenmaal geen vakantie. Het had, volgens haar, ook te maken met een zeker dedain vanuit de Nederlandse golfwereld. Het meisjesgolf werd in die jaren enorm achtergesteld bij het heren- en jongensgolf. Mannen kregen sneller een professionele coach mee.

Marjan de Boer wilde meer en besepte dat ze professional moest worden om meer te kunnen spelen en daardoor ook een verbeterslag te kunnen maken met haar spel.

“Er waren maar zo'n 4 à 5 amateurtoernooien. Bij de professionals waren dat er een stuk of 20. Het idee om de overstap te maken was puur mijn eigen idee. Er waren veel mensen die zeiden: waar begin je aan; je bent gewoon niet goed genoeg. En ook: wat denk je wel.”

“Ook de NGF vond het, geloof ik, niet zo'n goed plan. Maar ik heb gewoon de PGA van de damestour in Engeland gebeld met de vraag wat ik moest doen om professional te worden. Ik voldeed aan alle eisen en heb me aangemeld. Ook al was er vanuit de Nederlandse golfwereld weinig ondersteuning. Het gat tussen de Nederlandse amateurwereld en het professionele golf was best wel groot, maar ik speelde veel toernooien en met heel veel goede speelsters, dus ik leerde ook veel. Stap voor stap verbeterde ik me ieder jaar. Eind 1988 ben ik in Engeland de opleiding Teaching Pro gaan doen omdat ik toen een dipje had en ik het jaar toch positief wilde afsluiten.”

“Als ik zie hoe het tegenwoordig geregeld is, een Golf Team Holland bijvoorbeeld. Ik denk wel eens hoe het gelopen zou zijn als zoiets er 25 jaar geleden ook was geweest. Maar ik voel me tevens rijk met mijn ervaringen.”

De gedrevenheid van De Boer is zeker de basis van haar streven naar kwaliteit. Ook al was het vaak tegen de stroom in. Niemand die meer tegen haar moest zeggen dat ze niet verder mocht, omdat ze geen lid was, zoals haar vader destijds zei, terwijl het met het lid zijn eigenlijk niets te maken had. En ze werd gevraagd om in het bestuur van PGA Holland te gaan zitten.

“Eigenlijk had ik daar geen zin in, maar ze hebben me overgehaald. Gaandeweg zie je dan toch allerlei dingen en dan probeer je de ervaring en de kennis die je hebt, in te brengen. Ik merkte dat het niveau van de weinige damespro's niet veel verschilde van de amateurs. Deels omdat door het lesgeven de teaching pro minder toekomt aan het ontwikkelen van haar eigen spel. Maar, wil je een goede teaching pro zijn, dan zul je zelf ook een goede speelster moeten zijn. Dan ook wordt je serieus genomen. Daarom ook heb ik het initiatief voor de Eschauzier Cup genomen. Ik dacht dat het een uitdaging voor de damespro's zou zijn om in het team te komen en om de eigen prestaties op te schroeven om niet te verliezen van de (top) amateurspeelsters. Maar het golfklimaat in Nederland is wellicht nog niet geschikt voor topgolf. Ook verenigingen staan onder druk. Veel mensen zien golf als ontspanning en niet als topsport. Dan is het voor verenigingen lastig om daarin keuzes te maken. Ook omdat er steeds minder clubgolfers zijn, maar vrije golfers, waardoor een financiële meerjarenplanning steeds moeilijker wordt. Misschien dat The Dutch en de mogelijke komst van de Ryder Cup naar Nederland het topklimaat kan veranderen.”

Na haar professionele golfcarrière, af en toe speelt Marjan de Boer nog wel een toernooi, zocht ze naar iets 'om haarzelf weer in te verliezen'. Zo op het eerste gezicht is er een groot verschil tussen golf en schilderen, maar niet volgens De Boer.

“Het mooiste van golf vond ik dat je er helemaal mee bezig kunt zijn. Kleine stapjes maken om jezelf te verbeteren, er zijn geen short-cuts. Je bent zelf verantwoordelijk en moet goed letten op het planmatige. Dat is met schilderen ook. In het begin dacht ik dat ik na een paar jaar wel hele mooie dingen zou kunnen maken, maar niets is minder waar. De lijnen, het perspectief, de kleurenleer. Ik ben nu bezig met het weergeven van een onderwerp vanuit verschillende hoeken. Voordat je dat allemaal in de vingers hebt, ben je jaren bezig.”

En net als met het golf kiest De Boer ook met het schilderen niet voor de meest makkelijkste weg. Ze schildert namelijk in tempera. Een techniek van voor de tijd van de olieverf, waarbij de verf zelf gemaakt wordt uit verschillende pigmenten, lijnolie en eierdooier. Tempera wordt op hout opgezet omdat het op doek knapt. Daarvoor moet dat hout eerst bewerkt, gekrijt, worden. Een tijdrovende procedure.

“Ja, ik ben inderdaad niet iemand die de makkelijkste weg kiest. Maar ik vind het ook leuk om uitdagingen op de zoeken; kijken hoever ik gaan kan. Het lastige van tempera is dat gemaakte fouten altijd zichtbaar zijn. Ik ben autodidact, maar heb wel contact gehad met een van mijn voorbeelden, Evert Thielen. Hoewel hij geen workshops geeft, gaf hij mij twee belangrijke adviezen. De eerste was om nooit inferieure materialen te gebruiken en de tweede was om mijn eigen weg te gaan, want als je voor instructie gaat, wordt je altijd beïnvloed. Mijn stijl is realistisch, maar wel met mijn eigen weergave van die realiteit. Ik wil niet afhankelijk zijn van een plaatje of een bepaalde positie waarin ik zit ten opzichte van het onderwerp, maar ook mijn gevoel er aan meegeven en en andere invalshoek. In het begin schilderde ik vooral de natuur, geïnspireerd door de Canadese schilder Robert Bateman. Later ben ik me ook gaan interesseren voor beweging in een schilderij, maar ik denk dat ik uiteindelijk wel weer terugkeer naar de natuur. Ik heb me nu voorgenomen om volgend jaar een expositie te gaan geven en werk daar nu ook naar toe. Dat is mijn volgende doel en ik ben en blijf gelukkig met wat ik doe.”